

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 233/2016-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. marca 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Danielou Lopezovou, Ďatelinová 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 77/2010 a jeho rozsudkom z 1. februára 2012 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 178/2013, 4 Cdo 226/2013 a jeho uznesením z 28. apríla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. júla 2014 doručená sťažnosť [redacted], [redacted] (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj „navrhovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 77/2010 a jeho rozsudkom z 1. februára 2012 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 178/2013, 4 Cdo 226/2013 a jeho uznesením z 28. apríla 2014.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol žalobcom v súdnom konaní vedenom Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 13 C 20/1999, v ktorom sa žalobou v znení jej zmeny pripustenej uznesením okresného súdu z 18. augusta 1999 proti obchodnej spoločnosti [redacted], [redacted] [do 18. novembra 2015 so sídlom [redacted] (ďalej len „žalovaná“, v citáciách aj „odporca“)], domáhal zaplata autorskej odmeny v sume 600 000 Sk spolu s úrokom z omeškania počítaným od 30. apríla 1994 do zaplata a náhrady trov konania.

Okresný súd o tejto žalobe sťažovateľa rozhodol rozsudkom sp. zn. 13 C 20/1999 z 2. októbra 2001, ktorým ju v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol a súvisiacim výrokom o trovách konania zaviazal sťažovateľa na ich náhradu žalovanej.

Proti označenému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 9 Co 358/02-148 zo 16. októbra 2003 tak, že označený rozsudok okresného súdu, v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd potom ako vec opätovne prerokoval, vychádzajúc z právneho názoru krajského súdu, v poradí druhým rozsudkom č. k. 13 C 20/1999-376 z 10. decembra 2009 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) v merite veci rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť sťažovateľovi sumu 19 916,35 € (600 000 Sk) spolu s 10 % úrokom z omeškania ročne od 26. januára 2009 do zaplatenia, s poukazom na § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) priznal sťažovateľovi právo na náhradu trov konania v sume 1 095,41 € a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

Proti tomuto rozsudku v rozsahu, v ktorom okresný súd zamietol žalobu sťažovateľa, ako aj v rozsahu priznanej náhrady trov konania podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom na podklade dôvodov v ňom uvedených navrhol rozsudok okresného súdu v napadnutých častiach zmeniť, priznať úrok z omeškania za obdobie, ktoré vymedzil v žalobe, a v časti trov právneho zastúpenia mu priznať ich náhradu vo výške 20 % z autorskej odmeny a z úrokov z omeškania.

O predmetnom odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 2 Co 77/2010-415 z 1. februára 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že rozsudok okresného súdu postupom podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil. Krajský súd uznesením č. k. 2 Co 77/2010-418 z 15. februára 2012 nepriznal sťažovateľovi náhradu trov odvolacieho konania.

Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktorým napadol potvrdzujúci výrok rozsudku krajského súdu týkajúci sa nepriznania mu úrokov z omeškania a trov konania, pričom krajskému súdu najmä vytýkal, že jeho postupom mu bola odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP], čo odôvodnil s poukazom na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 243/2007, a tiež namietal nesprávne právne posúdenie otázky určenia počiatku omeškania žalovanej a výšky úrokov z omeškania.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok krajského súdu v napadnutom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Cdo 178/2013, 4 Cdo 226/2013 z 28. apríla 2014 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) dovolanie sťažovateľa s poukazom na § 243b ods. 5 OSP v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) OSP ako neprípustné odmietol.

Proti rozsudku krajského súdu a uzneseniu najvyššieho súdu podal sťažovateľ podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť, v ktorej po rekapitulácii priebehu konania pred všeobecnými súdmi, v súvislosti s namietaným porušením označených práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a dodatkového protokolu konštatuje, že rozhodnutia všeobecných súdov vydané v jeho veci, v rámci troch stupňov súdnej sústavy sú „v rozsahu čo do zamietnutej časti príslušenstva a nepriznanej náhrady trov právneho zastúpenia... rozhodnutiami v rozpore so zákonom a vykazujú znaky arbitrárnosti a zjavnej neodôvodnenosti, z ústavného hľadiska sú neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň majú za následok porušenie základných práv sťažovateľa“.

Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa... vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 11 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru.

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 77/2010-415 zo dna 1. 2. 2012 a Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 178/2013, 4 Cdo 226/2013, zo dňa 28. 4. 2014, a konaním ktoré im predchádzalo, porušené bolo.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 77/2010-415 zo dňa 1. 2. 2012 a Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 178/2013, 4 Cdo 226/2013, zo dňa 28. 4. 2014, zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi... priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 340,90 EUR...

Krajský súd v Bratislave je povinný vyplatiť trovy právneho zastúpenia vo výške 340,90 EUR na účet právnej zástupkyne JUDr. Daniely Lopezovej, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody,

reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

V zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú na rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, pričom jeho súčasťou je aj ochrana, ktorá sa účastníkovi konania poskytuje v odvolacom konaní, t. j. v konaní, v ktorom sa podaním riadneho opravného prostriedku domáha ochrany svojich práv pred odvolacím súdom z dôvodov, ktorých uplatnenie umožňuje procesné právo. Ak účastník konania splní predpoklady ustanovené zákonom na poskytnutie ochrany v odvolacom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť v rozsahu, v akom sa preukáže existencia dôvodov na poskytnutie súdnej ochrany v takom konaní. Poskytnutie takejto právnej ochrany však, prirodzene, nemožno považovať za právo na úspech v odvolacom konaní (m. m. II. ÚS 4/94), ak každé také rozhodnutie odvolacieho súdu odpovedá na obsah odvolania ústavne konformným spôsobom a v rozsahu upravenom zákonom (čl. 46 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti

účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

Ústavný súd poukazuje na to, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (m. m. I. ÚS 241/07). Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú. Článok 6 ods. 1 dohovoru však nemožno chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument, pričom odvolací súd sa pri zamietnutí odvolania môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (García Ruiz proti Španielsku z 21. 1. 1999).

1. K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 77/2010 a jeho rozsudkom

Vo vzťahu k napadnutému postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 77/2010 a jeho rozsudku je najprv potrebné poukázať na právny názor ústavného súdu, podľa ktorého v prípadoch, ak sťažovateľ uplatní mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie) spôsobilý zabezpečiť ochranu jeho práv, avšak najvyšší súd ho následne odmietne ako neprípustný, je lehota na podanie sťažnosti ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (napr. IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, I. ÚS 276/2010). To však platí, len pokiaľ je sťažnosť uplatnená na ústavnom súde do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo dovolanie ako neprípustné odmietnuté. V takomto prípade je preto nevyhnutné, aby sťažnosť bola podaná v zákonnej lehote nielen proti rozhodnutiu dovolacieho súdu, ale aj proti rozhodnutiu súdu odvolacieho, ak ním došlo podľa názoru sťažovateľa k zásahu do jeho práv (IV. ÚS 406/2010).

Keďže uznesenie najvyššieho súdu nadobudlo právoplatnosť 19. mája 2014, ústavný súd považuje lehotu na podanie sťažnosti proti namietanému postupu krajského súdu a jeho rozsudku za dodržanú.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ krajskému súdu predovšetkým vytyka arbitrárnosť jeho rozsudku, pretože „... *svoje rozhodnutie pokiaľ ide o nepriznanú časť úrokov z omeškania, ani pokiaľ ide i nepriznané trovy právneho zastúpenia sťažovateľa, riadne neodôvodnil, neodpovedal na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nevysporiadal sa s odvolacími dôvodmi sťažovateľa*“.

Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať namietaný postup krajského súdu pri odôvodňovaní jeho rozsudku za ústavne udržateľný a akceptovateľný z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľ proti nemu uplatňuje.

Krajský súd vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia potvrdil rozsudok okresného súdu. Následne v úvodnej časti odôvodnenia označeného rozsudku rekapituloval podstatné časti rozsudku okresného súdu, argumentáciu účastníkov konania nastolenú v odvolacom konaní a, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného okresným súdom, v časti relevantnej pre toto konanie uviedol:

„Odvolací súd sa nestotožnil s námietkami navrhovateľa v podanom odvolaní proti časti výroku, ktorými boli navrhovateľovi priznané úroky od 26. 01. 2009 z dôvodu, že i podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne posúdil začiatok omeškania odporcu s plnením peňažného dlhu a následne správne aplikoval aj nar. vl. SR č. 87/1995 Z. z., týkajúcu sa výšky úroku z omeškania.

Pochybenie súdu prvého stupňa nebolo zistené ani v rozhodnutí o náhrade trov konania. K námietkam navrhovateľa v odvolaní o nepriznaní trov právneho zastúpenia súdom prvého stupňa odvolací súd uvádza, že pokiaľ právny zástupca navrhovateľa uzavrel s navrhovateľom zmluvu o zastupovaní s tým, že mu za zastupovanie patrí podielová odmena za poskytovanie právnej pomoci vo výške 20% z hodnoty veci, ktorá je predmetom sporu, tak uvedená zmluva je uzavretá iba vo vzťahu advokáta a osoby, ktorú zastupuje a nároky z nej si môže splnomocnenec uplatňovať iba voči klientovi, nie voči súdu, resp. protistrane v spore, nakoľko súd môže priznať náhradu trov právneho zastúpenia iba vo výške tarifnej odmeny a nie ako sa mylne domnieva navrhovateľ, vo výške podielovej odmeny.“

Pri hodnotení rozsudku krajského súdu ústavný súd vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

Vzhľadom na obsahovú spojitosť rozsudku krajského súdu s rozsudkom okresného súdu a v nadväznosti na už citovanú judikatúru považoval ústavný súd za potrebné

v ďalšom poukázať aj na relevantnú časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu, v ktorej okresný súd k určeniu počiatku omeškania žalovanej a výšky úrokov z omeškania uviedol:

„Predmetom konania bol nárok navrhovateľa na zaplatenie autorskej odmeny v navrhovateľom požadovanej výške. V danom prípade nebolo možné určiť autorskú odmenu podľa vyhlášky /v zmysle § 13 ods. 4 autorského zákona/ ani podľa znenia zmluvy, lebo zmluva nebola uzavretá, preto súd nariadil v zmysle § 127 O. s. p. znalecké dokazovanie za účelom stanovenia výšky autorskej odmeny tak, ako to súdu prvého stupňa záväzne uložil v uznesení zo dňa 16. 10. 2003 Krajský súd v Bratislave.

Z uvedeného potom vyplýva, že pokiaľ nebola výška autorskej odmeny znaleckým posudkom stanovená, nebola známa ani účastníkom konania, preto sa odporca nemohol dostať do omeškania s jej zaplatením. Súd ustálil ako prvý deň omeškania 26. 01. 2009, pričom vychádzal z návratky doručenky, z ktorej je zrejmé, že odporca prostredníctvom svojho právneho zástupcu prevzal znalecký posudok vo veci stanovenia jednorázovej výšky autorskej odmeny dňa 23. 01. 2009 (piatok), kedy sa oboznámil s výškou autorskej odmeny stanovenou znalcom, mal teda o nej vedomosť, a bol povinný plniť. Keďže žalovanú istinu neuhradil, nasledujúci pracovný deň 26. 01. 2009 sa dostal do omeškania, nakoľko vedomosť o tom, že právny základ nároku navrhovateľa je daný...

O výške úroku z omeškania s plnením peňažného dlhu rozhodol súd v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. účinného od 01. 01. 2009, podľa ktorého výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k 26. 01. 2009 bola 2,00 %.“

Výrok o trovách konania okresný súd odôvodnil takto:

«Právny zástupca navrhovateľa doručil súdu dňa 17. 12. 2009 písomné podanie, v ktorom uviedol, že citácia:

„Podľa zmluvy o zastupovaní, ktorú som uzavrel s navrhovateľom súdneho konania a v súlade s vyhláškou č. 240/1990 Zb. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie

právnej pomoci v znení neskorších predpisov, ako odmenu advokáta, podielovú odmenu 20 % z hodnoty veci, ktorá je predmetom konania na súde. “...

Súd po starostlivom vyhodnotení obsahu písomného podania právneho zástupcu navrhovateľa dospel k záveru, že právny zástupca, resp. navrhovateľ... týmto písomným podaním nesplnil jeho povinnosť vyčíslieť náhradu trov konania v zmysle § 151 ods. 1 O. s. p..

Z textu tohto písomného podania síce jednoznačne vyplýva, že právny zástupca navrhovateľa sa s navrhovateľom ako jeho klientom dohodol v súlade s vyhl. č. 240/1990 Zb. na podielovej odmene vo výške 20 % z hodnoty predmetu sporu, avšak, z tohto písomného podania nevyplýva žiadny (z procesného hľadiska právne relevantný) prejav vôle navrhovateľa alebo jeho právneho zástupcu, ktorý by bolo možné, hoci aj výkladom, posúdiť ako vyčíslenie (uplatnenie) konkrétnej sumy náhrady trov právneho zastúpenia.

Toto písomné podanie... obsahuje len oznámenie o tom, že navrhovateľ a jeho právny zástupca sa dohodli na podielovej odmene, naviac za stavu, keď so zreteľom na ustanovenia § 151 ods. 5 O. s. p., v spojení s § 18 ods. 1 vyhl. č. 655/2004, súd nemôže ani úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov právneho zastúpenia vo výške podielovej odmeny, ale iba vo výške tarifnej odmeny.

Preto... nemožno toto podanie považovať za vyčíslenie náhrady trov konania a právneho zastúpenia v zmysle § 151 ods. 1 O. s. p. Keďže navrhovateľ ani jeho právny zástupca žiadne ďalšie písomné podanie, ktorým by vyčíslili náhradu trov konania a právneho zastúpenia v súlade s § 151 ods. 1 O. s. p. súdu nedoručili, súd nemal inú možnosť, ako postupovať podľa § 151 ods. 2 O. s. p. a priznať navrhovateľovi náhradu len tých trov, ktoré vyplývali ku dňu rozhodnutia zo súdneho spisu, tak, ako boli vyššie vyčíslené v sume 1.095,41 Eur, s výnimkou trov právneho zastúpenia.»

Okresným súdom formulované právne závery nenesú žiadne prvky arbitrárnosti v jeho postupe, ktoré mali byť korigované v nadväzujúcom konaní krajského súdu a ktoré by mohli pre nedostatok primeranej reakcie zo strany krajského súdu zakladať ústavnú neudržateľnosť napadnutého rozsudku krajského súdu a postupu predchádzajúcemu jeho vydaniu.

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s odôvodnením rozsudku okresného súdu, vo väzbe na obsah sťažostnej argumentácie sťažovateľa dospel k záveru, že označené rozhodnutia všeobecných súdov ústavne akceptovateľným zodpovedali aj všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, a preto napadnuté rozhodnutie krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu nemožno hodnotiť ako arbitrárne.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že argumentácia sťažovateľa je len opakovaním jeho predchádzajúcej odvolacej argumentácie, v rámci ktorej polemizuje s právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozsudku okresného súdu a je výlučne výrazom jeho odlišného právneho hodnotenia veci, aké zastávajú všeobecné súdy, do posúdenia ktorého ústavný súd s poukazom na už uvedené nie je ani oprávnený ani povinný vstupovať (m. m. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010).

Sťažovateľom uvádzané tvrdenia nijako nesignalizujú také pochybenia krajského súdu, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľa po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Z uvedených dôvodov sa sťažovateľovi v okolnostiach danej veci pre zjavnú absenciu ústavnoprávne relevantnej argumentácie (polemika s právnymi závermi všeobecných súdov, ktorá stavia ústavný súd len do pozície ďalšej inštancie v rámci sústavy všeobecných súdov) nepodarilo preukázať namietané porušenie označených základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, realnosť ktorého by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

V súvislosti s namietaným porušením hmotných práv sťažovateľa (čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu) ústavný súd konštatuje, že všeobecné súdy, rešpektujúc ústavnoprosesné princípy garantujúce základné práva účastníkov konania na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, podľa názoru ústavného súdu v konaní o ochranu týchto práv a v spojení s nimi posúdili aj namietané

porušenie práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu. Ústavný súd dospel k záveru, že aj z hľadiska posúdenia týchto práv nebol postup všeobecných súdov ani svojvoľný a ani arbitrárny a ich rozhodnutia sú aj z pohľadu poskytnutej ochrany týchto práv ústavne udržateľné.

Z už uvedených dôvodov bolo preto potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 178/2013, 4 Cdo 226/2013 a jeho uznesením

Sťažovateľ najvyššiemu súdu vytyka arbitrárnosť jeho uznesenia, pretože sa nezaoberal vecnou stránkou jeho dovolania. Sťažovateľ v tejto súvislosti tvrdí, že „[a]bsencia odôvodnenia rozsudku krajského súdu... spochybňuje možnosť [jeho] riadneho preskúmania... dovolacím súdom... a teda... [ide o] vadu konania, ktorá podľa § 237 písm. f/ O. s. p. zakladá prípustnosť dovolania“.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho uznesenia, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa, v relevantnej časti uviedol:

„Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Rovnako odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil, pričom sa vyporiadal aj s námietkami oboma účastníkmi uvádzanými v dôvodoch odvolania. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné...“

... namietané nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) je síce prípustným dovolacím dôvodom, samotné ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmaniu a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Keďže prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p., a dovolacím súdom neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu aj žalovanej v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.“

Podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd ústavne konformným spôsobom vysporiadal so všetkými dôvodmi dovolania v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o prípustnosti dovolania v danej veci.

Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd v prvom rade skúmal prípustnosť dovolania v predmetnej veci, pričom dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu, s tým, že nejde o prípad, keď je dovolanie prípustné podľa § 237 písm. a) až g) OSP. Najvyšší súd konštatoval, že nešlo ani o prípady podľa § 238 OSP, na základe čoho dospel k záveru, že dovolanie sťažovateľa proti predmetnému rozsudku krajského súdu nie je prípustné. Ústavný súd považuje tento záver za racionálny, vyplývajúci z relevantných skutkových a právnych zistení, rozhodne nie arbitrárny, pričom najvyšší súd ho primerane odôvodnil.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že právny názor, na ktorom je založené uznesenie najvyššieho súdu odmietajúce dovolanie sťažovateľa z dôvodu jeho neprípustnosti, je z ústavného hľadiska akceptovateľné a v okolnostiach danej veci nič nenasvedčuje tomu, že by ním alebo postupom predchádzajúcim jeho vydaniu mohlo dôjsť

k porušeniu sťažovateľom označených práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a dodatkového protokolu.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľovi sa ani v tomto prípade nepodarilo preukázať, také nedostatky v postupe najvyššieho súdu, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľa po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Na základe už uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že vo veci sťažovateľa nie sú podľa jeho doterajšej judikatúry splnené podmienky na poskytnutie ústavnej ochrany, a preto sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. marca 2016